

Центар савремене политике / *Еуропеан Вестерн Балканс*, у оквиру пројекта „Цивилно друштво за унапређење приступања Србије Европској унији“ који спороводи Београдска отворена школа (БОШ) уз подршку Краљевине Шведске, објавио је извештај из сенке „**Стање демократије у Србији 2020**“

. Ослањајући се на критеријуме за чланство у ЕУ из Копенхагена, као и извештаје Европске комисије о државама кандидатима,

„**Стање демократије у Србији 2020**“

покрива пет области: изборе, рад парламента, управљање, цивилно друштво и слободу изражавња.

“Стање демократије у Србији 2020” четврти је по реду годишњи извештај из сенке који Центар савремене политике / *EWB* објављује на ову тему, а покрива период од 1. октобра 2019. до 31. августа 2020. године.

Како се наводи у уводу, овогодишњи извештај одскаче од претходних захваљујући значајном броју озбиљних проблема због којих се оправдано може поставити питање да ли је Србија данас још увек демократска земља, као и да ли се због тога удаљава од чланства у Европској унији.

На овогодишњим изборима, како се истиче у извештају, уочене су значајне нерегуларности, укључујући процес прикупљања потписа и рекордно поништавање гласова, као и промену изборних закона у изборној години. Све озбиљније мањкавости изборног процеса из претходних циклуса, попут медијске неравнотеже и притисака на гласаче, поново су се јавиле.

Поред тога што је већина опозиционих странака бојкотовала изборе, постоји сумња да је владајућа странка злоупотребила ситуацију изазвану пандемијом ЦОВИД-19, што је укључивало наставак кампање током ванредног стања и озбиљне наводе о манипулацији броја заражених и преминулих, наглашава се у извештају.

Када је реч о стању парламентаризма у Србији, оно се додатно се погоршало у првој половини 2020, несастајањем Народне скупштине скоро све време ванредног стања, у време када се у готово свим земљама Европе нашао начин да главна законодавна тела наставе са радом. Такође, 12. сазив Народне скупштине није оспособљен за рад ни три месеца након избора, иако за то не постоји никаква објективна препрека. Ове чињенице дугорочно поткопавају положај Народне скупштине Србије као уставно равноправног органа власти, стоји у извештају.

У извештају се такође наводи да су капацитети спровођење процеса европских интеграција битно умањени с обзиром на то да је позиција шефа преговарачког тима о приступању Србије ЕУ упражњена већ годину дана. Овај поступак виђен је од стране појединих организација цивилног друштва као део тренда напуштања државне управе од стране оних кадрова који се баве европским интеграцијама због неадекватних услова рада и политичких притисака.

Простор за слободно деловање и развој организација цивилног друштва (ОЦД) наставља тренд сужавања, наводи се у извештају, узимајући у обзир забележене притиске на истраживаче, активисте и новинаре, кампање застрашивања и рушења угледа кроз деловање владиних невладиних организација и изјаве државних званичника. Посебно се истиче захтев Управе за спречавање прања новца за увид у

податке о финансијским трансакцијама 37 организација и медија, као и 20 појединаца, што је протумачено као облик притиска.

Коначно, проглашење ванредног стања 15. марта 2020. које је трајало до 6. маја, представљало је основ за ограничавање слободе изражавања, наводи се у извештају. Истиче се контроверзно хапшење новинарке Ане Лалић, као и краткотрајна одлука Владе Србије да централизује ток информација о пандемији. Напомиње се да је усвојена нова Медијска стратегија, али и да су стручњаци су упозорили да се без израде одговарајућег сета медијских закона који би подржали циљеве Стратегије, као и њихове имплементације, не може знати њен крајњи резултат.

Целокупан текст извештаја доступан је на следећем линку: [Стање демократије у Србији 2020.](#)

(Јуропиан Вестерн Балканс)